

Võru Gümnaasiumi õpilaste hindamise tingimused ja kord

Võru Gümnaasiumi õpilaste hindamise tingimuste ja korra eesmärk on motiveerida õpilast, toetada tema arengut ning anda efektiivset tagasisidet nii õppeprotsessi vältel kui ka järel. Õpilase teadmiste ja oskuste hindamise aluseks on „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus” (PGS; RT I, 22.01.2018, 3) ja „Gümnaasiumi riiklik õppekava” (RT I, 14.02.2018, 9). Kooli õppekavas tuuakse ära eelkõige need hindamist puudutavad kokkulepped, mis täpsustavad või täiendavad riiklikke nõudeid.

1. HINDAMISEL KASUTATAVAD HINDED JA MÄRKED

- 1.1. Võru Gümnaasium rakendab hindamisel eristavat (viiepallisüsteem) ja mitteeristavat (arvestatud-mittearvestatud) hindamissüsteemi.
- 1.2. Õppetöös hinnatakse vaadeldava õppeperioodi või temaatika õpitulemuste saavutatust:
 - 1.2.1. hindegaga „5” (väga hea), kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
 - 1.2.2. hindegaga „4” (hea), kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
 - 1.2.3. hindegaga „3” (rahuldav), kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
 - 1.2.4. hindegaga „2” (puudulik), kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
 - 1.2.5. hindegaga „1” (nõrk), kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub;
 - 1.2.6. hinnanguga „A” (arvestatud), kui saavutatud õpitulemused vastavad vähemalt üldiselt õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kusjuures esineda võib mõningaid puudusi ja vigu;
 - 1.2.7. hinnanguga „MA” (mittearvestatud), kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi.
- 1.3. Kui viiepallisüsteemis kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, siis lähtutakse hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel põhimõttest, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.
- 1.4. Õpitulemuste piisavat saavutamist märgivad hinded „3”, „4”, „5” ja hinnang „A”, õpitulemuste mittesaavutamist märgivad hinded „1”, „2” ja hinnang „MA”.
- 1.5. Õppekava põhi- ja suunaainete kursusi hinnatakse kokkuvõtvalt, kasutades üldjuhul eristavat hindamissüsteemi (v.a uurimistöö alused ja õpioskuste kursus), valikkursusi hinnatakse üldjuhul mitteeristava hindamissüsteemi alusel (v.a A1-A2 võõrkeel).
- 1.6. Õppeinfosüsteemis Stuudium kasutatakse hindamisel ka märget “!” - sooritamata kontrolltöö või arvestus, hinne on ootel. Töö tuleb sooritada õpetajaga kokku lepitud ajal, alates märke „!” e-päevikusse kandmisest. Kui õpilane jätab ülesande kokkulepitud ajal täitmata, asendatakse märke „!” hindegaga „1”.

2. HINDAMISE KORRALDUS

- 2.1. Õpilaste hindamiseks kasutatavate tööde vormid ja tööde läbiviimise põhimõtted:

- 2.1.1. **Tunnikontroll** on lühitöö, mis koostatakse üldjuhul ühe õppetunni või ühe alateema materjali kohta. Tunnikontrollidena käsitletakse ka muid sama taseme hindamisvõtteid (nt rühmatöö, paaristöö, individuaalne tunnitöö).
- 2.1.2. Tunnikontrolli toimumisest võib õpetaja teatada vahetult enne tunnikontrolli algust.
- 2.1.3. Tunnikontrollide hindeid võib arvestada kokkuvõtval hindamisel, kui õpetaja on kursuse alguses nõnda määranud.
- 2.1.4. Tunnikontrollide järelevastamise õiguse/kohustuse otsustab aineõpetaja.
- 2.1.5. **Kontrolltöö** on suuremamahuline töö, mida kasutatakse õpilase ainealaste teadmiste ja oskuste võrdlemiseks ainekavas toodud taotletavate õpitulemustega. Kontrolltööna käsitletakse ka muid sama taseme hindamisvõtteid (nt kodulugemine, kodune kontrolltöö, arvutiesitlus, praktiline ülesanne, õpimapp).
- 2.1.6. Kontrolltööde arvu teatab õpetaja õpilastele kursuse algul ja fikseerib need Stuudiumi kontrolltööde graafikus vähemalt nädal enne kontrolltöö toimumist.
- 2.1.7. Õpetaja teatab parandatud kontrolltööde hinded ja viib läbi vigade analüüsi hiljemalt viie tööpäeva jooksul kontrolltöö toimumisest.
- 2.1.8. **Arvestus** on arvestuste nädalal toimuv kokkuvõttev töö ainekursuse taotletavate õpitulemuste saavutatuse kontrollimiseks.
- 2.1.9. Arvestuste nädal on õppeperioodi 10. või 11. nädal (vastavalt kooli aastaplaanile), mille jaoks koostatakse koolis eraldi ajakava ning mille jooksul viiakse läbi arvestused. Arvestuste nädala ajakava avalikustatakse kooli veebilehel vähemalt üks nädal enne arvestuste nädala algust.
- 2.1.10. Ainekursused, mille lõpus sooritatakse arvestused, lepatakse kokku õppenõukogus ja avalikustatakse kooli veebilehel.
- 2.1.11. Arvestus võib olla kirjalik, suuline ja/või praktiline töö. Arvestuse vormist teavitab arvestust läbi viiv õpetaja kursuse alguses.
- 2.1.12. Õpetajal on õigus hinnata kogu kursust arvestuse hinde põhjal.
- 2.1.13. Õpetajal on õigus alandada õpilase kursusehinnet ühe palli võrra, kui õpilane on puudunud üle kolmandiku kursuse ainetundidest ja/või õpilane on sooritanud pooled või rohkem kursuse jooksul toimunud kontrolltöödest, kasutades järelevastamise/ümbervastamise võimalust.
- 2.1.14. Aineõpetaja on kohustatud kandma arvestuse ja kursusehinde e-päevikusse aastaplaanis ettenähtud ajaks.
- 2.1.15. Kursusehinne on kursuse läbimise järel õpitulemuste saavutatust kajastav kokkuvõttev hinne.
- 2.1.16. Õpilasel on õigus hinnatud kirjalikke töid näha. Õpetaja ei pea hinnatud kirjalikku tööd õpilasele tagastama. Õpetajal on võimalus koguda tagastamata tööd selleks ette nähtud kogumiskasti ja infokaitseteenuse osutaja hävitab need.
- 2.2. Taotluse alusel võib kool (valik)kursusena arvestada õpilase osalemist huvikoolis või mõnes muus koolivälises õppetegevuses. Kool arvestab õpingute osana õpilase osalemist huvikoolis (nt õpingud muusikakoolis, kunstikoolis vm) või mõnes muus koolivälises õppetegevuses, kui huvikooli esindaja esitab 1. oktoobriks vastavasisulise taotluse, milles on asutuse/organisatsiooni nimi, juhendaja ja tema kontaktandmed ning kursuse/aine/õppetöö nimi, toimumise aeg, õpingute maht ja lühikirjeldus ning taotletavad õpitulemused. Kool hindab taotlust ja direktor kinnitab otsuse käskkirjaga. Nõustumise korral tuleb huvikooli esindajal esitada õppeaasta kolmanda perioodi lõpuks hinneteleht/tõend/tunnistus õpilase õppetegevuses osalemise/õppitulemuste kohta.

- 2.3. Õppekavavälist õppimist või tegevust ei arvestata seoses kooli lõpetamisega (koolieksami sooritamisel, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamisel). Erandiks on uurimis- või praktilise tööna arvestatav kirjalik töö, mis on koostatud ja esitatud vastava võistluse tarbeks.
- 2.4. EMÜ looduskoolis ja TÜ teaduskoolis, sh õpikojas läbitud kursus arvestatakse gümnaasiumiõpilasel automaatselt valikkursusena, kui õpilasega ei ole kokku lepitud teisiti. Kursuste arvestamiseks kooli õppekava osana ei pea eraldi taotlust esitama. Kooli poolt pakutavatel valikkursustel peab õpilane siiski osalema.

3. HINDAMISE PÕHIMÕTTED

- 3.1. Tulenevalt hindamise eesmärgist võivad hinded olla erineva kaaluga. Hinde kaalu määrab õpetaja.
- 3.2. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, plagieerimine või mahakirjutamine, võib vastavat kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust) või praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „1”. Sellisel juhul võib õpilase suhtes kasutada ka kodukorras toodud mõjutusmeetmeid.
- 3.3. Õpilase ja tema vanema või seadusliku esindaja hinnetest teavitamise viisid:
 - 3.3.1. Õpilane ja vanem või seaduslik esindaja saavad õpilase hinnete kohta teavet Stuudiumist, aineõpetajalt ja/või klassijuhatajalt.
 - 3.3.2. Õppeaasta lõpus teavitab kool õpilast ja vanemat / seaduslikku esindajat õpilase hinnetest Stuudiumi väljatrüki kaudu. Kui seda soovitakse ka õppeperioodi lõpus, siis õpilane või vanem / seaduslik esindaja esitab klassijuhatajale vastava sooviavalduse.
 - 3.3.3. Kursuse jooksul läbitavad peamised teemad, hindamise korralduse (nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise orienteeruv aeg ja vorm) ja planeeritavad õppekäigud teeb kursuse algul teatavaks aineõpetaja ja fikseerib need Stuudiumi päeviku esimeses sissekandes.
- 3.4. Järele- ja ümbervastamiste kord ja tingimused:
 - 3.4.1. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
 - 3.4.2. Aineõpetajate konsultatsiooniajad avaldatakse kooli veebilehel ja infostendidel.
 - 3.4.3. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga “1” (nõrk) või “2” (puudulik), antakse õpilasele võimalus ümbervastamiseks. Ümbervastamisel kehtib kohandatud hindamisskaala: hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 95–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 80–94%, hindegaga „3” 60–79%, hindegaga „2” 25–59% ning hindegaga „1” 0–24%.
 - 3.4.4. Kui kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esitus), praktiline tegevus või selle tulemus on jäänud hindamata (nt õpilase puudumise korral), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks. Järelevastamisel kehtib tavapärase hindamisskaala.
 - 3.4.5. Mitterahuldavalt sooritatud kontrolltööd saab ümber vastata õpetajaga kokku lepitud ajal kuni kümne tööpäeva jooksul pärast hinde väljapanemist Stuudiumis. Õpilane saab kontrolltööd ümber vastata ühe korra.
 - 3.4.6. Sooritamata kontrolltööd saab õpilane järele vastata õpetajaga kokku lepitud ajal kuni kümne tööpäeva jooksul pärast õpilase kooli naasmist.
 - 3.4.7. Järeltöö sooritanud õpilasel jääb hindena kehtima viimasena saadud tulemus.

- 3.4.8. Õpilane registreerib ennast kontrolltööde järele- ja ümbervastamisele õppeinfosüsteemis Studium hiljemalt töö sooritamise nädala kolmapäeval kella 17.00ks, teavitades eelnevalt aineõpetajat.
- 3.4.9. Õpilane tuleb järele- ja ümbervastamisele, kaasas töö tegemiseks vajalikud vahendid (nt kirjutusvahend, kalkulaator, joonlaud, kustutuskumm).
- 3.4.10. Õpilane teavitab õnnetunnist puudumisest õnnetunni õpetajat hiljemalt õnnetunni toimumispäeva kella 10.00ks, vastasel korral fikseeritakse õnnetunni päevikus põhjuse puudumine.
- 3.4.11. Medali saamiseks on 12. klassi õpilasel õigus ümber vastata kaks kursust eri õppeainetes. Selleks peab õpilane tegema vastava taotluse kooli direktorile hiljemalt 3. õppeperioodi lõpuks.

4. ÕPPIMIST TOETAV HINDAMINE JA KOKKUVÕTTEV HINDAMINE

- 4.1. Võru Gümnaasiumis rakendatakse õppimist toetavat (kujundavat) hindamist.
- 4.2. Õppimist toetav hindamine reflekteerib ning suunab õpilase individuaalset arengut. Õpetaja rakendab õppimist toetavat hindamist vastavalt oma õppeaine eripärale ja konkreetsele situatsioonile.
- 4.3. Õppimist toetav hindamine toimub õpetaja ja õpilase vastastikuse suhtluse, õpilaste omavahelise suhtluse ja õpilase eneseanalüüsi kaudu nii ainetunnis kui ka väljaspool ainetundi.
- 4.4. Kokkuvõttev hinne on gümnaasiumis kursuse- ja kooliastmehinne.
- 4.5. Kursusehinne:
 - 4.5.1. Iga kursust hinnatakse kursusehindega.
 - 4.5.2. Kursusehinne pannakse välja aineõpetaja koostatud hindamisjuhendi alusel hiljemalt kooli aastaplaanis kokkulepitud ajaks.
- 4.6. Kooliastmehinne:
 - 4.6.1. 12. klassi kooliastmehinded pannakse välja 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.
 - 4.6.2. 12. klassi kooliastmehinded pannakse välja hiljemalt enne eksamiperioodi algust kooli aastaplaanis kokkulepitud ajaks. Kui 12. klassi õpilane on jäetud täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja kooli aastaplaanis kokkulepitud ajaks.
 - 4.6.3. 10. ja 11. klassis pannakse kooliastmehinne välja juhul, kui kõik selle aine kursused (sh suuna- ja valikkursused) on läbitud.
 - 4.6.4. Riikliku õppekava kohustuslike kursuste ja kooli valitud suunakursuste põhjal pannakse üldjuhul välja üks aine kooliastmehinne viiepäevaste süsteemis.
 - 4.6.5. Ülekooliliste valikainete (v.a A1-A2-võõrkeel) kursusehinnete puhul pannakse välja aine kooliastmehinne „arvestatud” või „mittearvestatud”.

5. ÕPILASTE TÄIENDAVALLE ÕPPETÖÖLE JÄTMISE, JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMISE JA KOOLIST VÄLJAARVAMISE KORD

- 5.1. Õpilase täiendavale õppetööle jätmise ja järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
- 5.2. Ühe kuni kolme mitterahuldava kursusehindega jäetakse õpilane peale kolmanda õppeperioodi lõppu täiendavale õppetööle.
- 5.3. 10. ja 11. klassi õpilane, kellel on kõik kursusehinded vähemalt rahuldavad, viiakse järgmisse klassi üle pärast kolmanda õppeperioodi järelarvestuste nädalat. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi üle pärast täiendava õppetöö sooritamist hiljemalt 31. augustiks.

- 5.4. Individuaalse õppekava järgi õppiv õpilane viiakse üle järgmisse klassi vastavalt tema õppeplaanile.
- 5.5. Õpilane arvatakse edasijõudmatuse tõttu koolist välja juhul, kui:
 - 5.5.1. 10.-11. klassi õpilasele on välja pandud jooksva õppeaasta õppeperioodi(de) lõpuks (st pärast järelarvestuste nädalat) rohkem kui kolm hinnet „1” (nõrk) või „2” (puudulik) või „MA” (mittearvestatud), kaasa arvatud uurimuse või praktilise töö hinne;
 - 5.5.2. 12. klassi õpilasele on välja pandud jooksva õppeaasta õppeperioodi(de) lõpuks (st eksamiperioodi alguseks) rohkem kui kolm hinnet „1” (nõrk) või „2” (puudulik) või „MA” (mittearvestatud);
 - 5.5.3. õpilane ei soorita talle määratud täiendavat õppetööd vähemalt rahuldavalt ja tema kursusehinde parandamise aega ei ole individuaalse õppekava kohaselt pikendatud.

6. HINDE JA HINNANGU VAIDLUSTAMINE

- 6.1. Hinnet/hinnangut võib vaidlustada õpilane või tema seaduslik esindaja kümne tööpäeva jooksul pärast hinde Stuudiumisse kandmist.
- 6.2. Hinde/hinnangu vaidlustamisel tuleb pöörduda kõigepealt aineõpetaja poole, seejärel vajaduse korral kooli direktori poole, esitades kirjaliku taotluse koos põhjendusega kümne tööpäeva jooksul pärast hinde Stuudiumisse kandmist.
- 6.3. Kooli direktor teeb vaidlustatud hinde/hinnangu kohta otsuse, konsulteerides aineõpetajaga ja/või klassijuhatajaga ning teavitab vaidlustajat sellest kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.